

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Ferenoz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc în administrație.
Mulțumite publice și Loc de
schis costă fiecare stir 20 lit.
Manuscripte nu se înve-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Vasile Goldiș.

Am întrebat pe unul din fruntașii noștri mai de seamă care a conclucrat la în-
cmirea manifestului pentru ce partidul
 nostru a pus un număr de candidați mai
 mic decât se așteptase. Ni-a răspuns că
 int mai multe cauze. Mai întâi lista nu-i
 mplectă nici acuma. A fost din greșeală
 mis candidatul național al Năsăudului,
 de partidul nu-i dispus să lase mandatul
 Ciocan, cum se crezuse. Apoi până la
 egeri numărul candidaților va crește până
 43 sau 45, mai mulți deci ca în anul
 1906. Dar mai este o greutate, a spus
 fruntașul nostru, *e foarte greu să găsești*
 candidați. Mulți nu vor să primească și se
 au înapoi dela jertfele unei candidaturi,
 jertfe mari de timp, de muncă, sănătate și
 ani.
 Când am auzit cuvintele acestea ne-a
 unit minte icoana luptelor din comitatul
 aradului și în deosebi a luptei din cercul
 radnei. Iată aici, am zis, o pildă cum tre-
 mie muncit, o pildă de jertfă cum trebuie
 o facă un candidat în interesul cauzei
 noastre. Se va crede că munca domnului
 Goldiș e mult mai ușoară acuma decât
 atunci când pentru întâia oară a cucerit
 cercul. E însă tocmai dimpotrivă. Se do-
 vedește încă odată că e mult mai ușor a
 agonisi decât a *păstra* un lucru. Potrivni-
 ul dlui Goldiș acum patru ani a fost o
 figură de operetă și cu toată presiunea
 administrației lupta nu a fost grea din cale
 afară.

Jertfele și opintirile dlui Goldiș de data
 asta ne arată într'adevăr la ce efortări
 mari se obligă cine primește o candida-
 tură nu cu dorința unei simple izbânzi
 »morale« ci și reale.

D. Goldiș a înțeles că cine vrea să facă
 un drum îndepărtat trebuie să se scoale de
 dimineată. *Înainte de dizolvarea camerei*
 încă, dânsul a început agitația în cercul
 său, rostindu-și mai întâi la Miniș darea sa
 de seamă. Adunarea dela Miniș a fost în-
 ceputul unor efortări extraordinare la cari
 azistăm și acuma. Nu a fost Duminecă sau
 sârbătoare în care dânsul să nu meargă
 de-atunci în cerc. A vizitat *toate* comunele,
 din cercul său care-i unul din cele mai în-
 tînse din toată țara. A vorbit, a agitat, a
 aprins, a însuflețit și nu s'a mulțămît nici
 cu asta. A început un nou metod, uzat de
 puțini candidați până acuma: *metodul agi-
 tației individuale*, adică dela om la om,
 dela alegător la alegător. Nu este alegător
 pe care să nu-l fi vizitat. Cu lista com-
 plectă a alegătorilor în mână, tipărită de
 mult, cu cheltuiala sa, în cocioaba cea
 din urmă, a vorbit cu fiecare întrebându-l
 de năcazuri și explicându-i rostul luptei
 noastre. A tipărit scrisori deschise către a-
 legători, compuse de el în trei limbi, româ-
 nește, nemțește (pentru cei 70 de alegători
 nemți din Miniș) și ungurește. Cu trei săp-
 tămâni înainte de ziua alegerii a părăsit
 Aradul cu gândul de a nu mai veni acasă
 decât *după alegere*, ales deputat al Radnei.

Poate — se spune că astfel de efortări
 la cari nu am adăugat dările de seamă din

anii trecuți, cu durată de zeci de zile, ar fi
 toate depuse numai pentru a *ajunge de-
 putat*? Nu, cine e stare de astfel de opin-
 tiri, aproape supraomenești, are un scop
 mult mai înalt și mai ideal: cucerirea sau
 păstrarea unui punct însemnat pentru ideea
 națională, pentru năzuințele și idealul ro-
 mânesc.

E un sentiment mult mai înalt decât
 dorul deputăției, e sentimentul datoriei către
 neam și către steagul căruia i'a jurat, e
 conștiința că lupta națională aduce nu nu-
 mai diepturi ci și datoria de a face *orice*
 jertfe personale pentru ea.

Pilda dată de d. Goldiș e o strălucită
 pildă de datorie națională, și o lecție ne-
 cruțătoare pentru toți acei cari se cred în
 drept de-a refuza jertfa unei candidaturi.
 Cine vrea să învețe cum trebuie nu să-și
 sintă numai, dar să-și și *facă* datoria na-
 țională, cum trebuie să lucreze pentru a-și
 pregăti cu conștiință izbânda, acela să
 meargă la Radna.

Lupta dela Radna ne arată însă și alt-
 ceva. Nicăiri poate nu sânt puși față în
 față doi intrupători atât de tipici ai luptei
 celor două neamuri ca aici.

Cine-i potrivnicul d-lui Goldiș? E unul
 din nenumărații alergători după mandate. Și
 câte înfrângeri și rușini n'a pățit bietul Fa-
 gányi în goana asta oarbă după deputăție.
 A fost întâi, dacă nu ne înșelăm candidat
 în comitatul Aradului, dar a picat cu ru-
 șine și cu cheltuială. A alergat apoi între
 săcui cu program liberal în comitatul Trei-
 scaunelor. Dar săcuii, oricât de proști, nu

Din literatura italiană.

Massimo Bontempelli.

Speranță *).

În anul o mie nouă sute cinci, Giovanni Al-
 bieri a publicat primul său volum de versuri,
 Flacări, în tipografia Pomi din San Silvestro, dar
 cu fașul și îngușitorul nume al unui mare edi-
 tor din capitală. S'au făcut trei sute de exemplare
 în octavo mic. Cel dintâi exemplar, care i'a fost
 dat în ziua de opt Februarie, i-a produs o mare
 bucurie amestecată cu un fel de teamă. L-a sucit
 și l-a răsucit în mână, uitându-se lung la copertă,
 la titlu; s'a uitat la fiecare coală, pe urmă s'a ho-
 it să i taie paginile.

Când i'a adus cele trei sute de exemplare, a
 trimis două sute editorului ce trebuia să le puie
 în vânzare în capitală, apoi trimise câte unul cri-
 ticilor și literaților din Italia, însoțindu-le cu de-
 dicații, cari lirice, cari simple, din cari se ghlcea
 dorința autorului de a scrie câteva rânduri asupra
 volumului, ca recenzie critică.

Trei zile au trecut astfel. După ce a isprăvit, a
 început să aștepte gloria.

Câțiva prieteni i-au răspuns numai decât; câte
 va personajii ilustre după câteva zile; pe urmă

*) Nuvela aceasta, publicată în 3 al marelui ziar li-
 terar «Le cronache litterarie» este o fină ironie contra
 editorilor și mai ales contra criticilor de foiletoane lite-
 rare. Acțiunea se petrece într'un oraș de provincie
 «San Silvestro».

Nota trad.

și sosiră câteva bilete de vizită dela personajii
 mai puțin ilustre. Timp de o săptămână poșta i'a
 adus în fiecare zi câte o frimitură de faimă, câte
 o pietricică pentru marele edificiu al viitorului. În
 urmă a tăcut.

La început Giovanni Albieri s'a întristat de tă-
 cerea aceasta; pe urmă i-s'a părut că este mai
 bine așa. Ce i păsă lui de laudele ce păreau o
 pomană, când dânsul și'a cât prețuește cartea sa?
 Ar fi vrut ca volumul lui să se vândă, să ajungă
 în toate mâinile, să se reîmpărească în o mie de
 exemplare.

Giovanni își pregătise un carton în care va
 strânge toate articolele publicate despre cartea
 sa, tăiate din jurnale, dar ajunsese la întâi
 Martie, — aproape o lună dela publicare — și
 nici un articol nu se scrisese.

În vitrina lui Pomi erau expuse patru exem-
 plare. În librării alte douăzeci stau gata să fie
 vândute locuitorilor din San Silvestro, dar la ju-
 mătatea lui Martie nu se vânduse nici unul. Co-
 legii de gimnaz ai poetului, îi ziceau:

— Am auzit că ai publicat o carte. Bravo. O
 să mi-o dai și mie s'o citesc?

Poetul zise lui Pomi:

— Când te gândești că numai la Bologna
 s'au vândut mai bine de o sută de exemplare!
 Și la Roma! Și la Torino! Numai aici, în orașul
 nostru..

Librarul răspunde:

— Uite ce este: aici la noi, dacă nu-ți face
 nițică reclamă *Vocea Dreptății*, nu merge. De ce
 nu trimiți un volum gazetei?

Lui Albieri i-se părea aceasta o înjosire; dar

se holări și trimise un exemplar »cu rugăciunea
 de a-l citi și a-și da părerea«.

Într'o seară, la cafeana, directorul ziarului a
 cerut să fie prezentat profesorului Albieri. După
 ce l-a mulțumit și l-a felicitat, l-a zis:

— Pentru *Vocea* ar trebui un articol iscălit de
 Lèrici, în orașul nostru, are trecere. De altmîn-
 trelea, dacă mai stați puțin, vi-l prezint.

După puțin a venit Lèrici, a mulțumit și a
 promis articolul.

Lèrici era licențiat în drept, dar se ocupa de
 afacerile tatălui său, un negusor de fierărie.
 Dânsul era literatul orașului. La douăzeci de ani
 publicase o dramă în patru acte, dând multe
 speranțe familiei și orașului său natal, și acum
 trei ani, în o mie nouă sute doi, pe scena teatru-
 lui din San Silvestro se recluse un monolog al
 său în versuri. Însă ocupațiile negoțului nu i dă-
 deau timp să lucreze pe calea literară.

Augusto Lèrici, când nu era ocupat cu pră-
 vălia se simțea foarte singur în acel oraș; nu
 avea cu cine să vorbească de lucrările intelek-
 tuale. Singura sa mângâiere era domnișoara Cla-
 rice și Giampaolo, băiatul farmacistului. Dar Giamp-
 paolo de doi ani era dus la universitate și venea
 rareori acasă. Domnișoara Clarice făcuse doi ani
 de studii superioare, dar din pricina nenorociri-
 lor în familie fusese silită să lase învățătura fără
 să ajungă la diplomă și acum venea două cea-
 suri în fiecare zi să fie registrele negoțului. Au-
 gusto li împrumuta din când în când câte un
 roman sau câte un volum de versuri și câte
 odată stătea de vorbă cu dânsa, discutând lite-
 ratură.

I au vrut; i-au primit părăluțele, dar au votat frumusețea cu Polónyi. Văzând că nici români nici unguri nu l vor, bietul Tagányi s'a dus între — sași. Alegerile trecute l au găsit candidat la Hărman în comitatul Brașovului. Programul lui, dacă nu ne înșelăm, aici era kossuthist, căci kossuthiștii erau la putere. A cheltuit și aici părăluțe multe; ciangăii din Săcele îl prinseră drag, căci papricașul și vinul curgeau gîrlă, dar sărmanul Tagányi tot nu a pupat deputăția. Sașii au fost cumiți și au ales un om de sângele lor, fiind ei în majoritate.

Iată-l acum pe domnul Tagányi, iar la noi acasă în comitatul Aradului, ca omul care după multă colindă zădarnică, alungat de toți se întoarce bătut acasă. Kossuthiștii au căzut și repede s'a năpârliț și d. Tagányi, căci nu mai vrea să știe de kossuthiști. Dar ce-i pasă lui de program și de principii? Ținta lui, dorința lui cea mai fierbinte e un mandat de deputat cu orice preț.

Iată în d. Tagányi intrupat întreg felul de a judeca al candidaților unguri. Iel socotește că pentru a ajunge deputat trebuie un singur lucru: bani. Și a cheltuit destul, săracul. A alergat, a încercat pretutindeni la sași, români și unguri, a aruncat bani cu pumnul și câte sate de săcui flămânzi s'ar sătura cu papricașul și cu băutura ce a plătit până acuma, numai el ne-ar ști spune — dacă de rușine nu ne-ar minți poate.

În mintea lui îngustă de asupritor nu vrea să întreacă pentru a fi ales, îți mai trebuie altceva decât bani: dragoste pentru popor, cunoașterea nevoilor și a limbii lui, înțelegerea lui. Acestea sînt lucruri străine de gândirea sa pe cari niciodată nu le va înțelege.

Ai crede că după atâtea pățanii d. Tagányi s'ar fi cumiț. Dar greșiți, veșnic candidat și niciodată deputat, pentru el căderile sale nu înseamnă că lumea nu-l vrea, ci înscamnă că nu a găsit încă un cerc destul de păcătos care să nu-i primească numai banii și papricașul ci să-l

facă și deputat. Pentru aceea a venit la Radna. Români din acest cerc îi par destul de proști, de întunecați și de ticăloși ca să poată fi cumpărați cu bani și băutura.

Candidatura lui e cea mai mare insultă ce se poate face rădnenilor. Ea înseamnă că d. Tagányi îi crede o marfă de vînzare și vrea să cumpere cercul cum cumperi o vacă de muls, scoasă la țîrg. Un prieten al nostru ne povestea cum acum vre-o 5—6 săptămîni, d. Tagányi spunea în tren, în fața a 5—6 persoane străine că, după socoteala lui, 80.000 de coroane sînt necesare pentru mandatul dela Radna și că el e hotărît să cheltuiască atîta. Firește pentru cele 30 de milioane, al căror stăpîn el e, suma asta nu i prea mare și la nevoie el o va îndoii. În cuvintele aceste găsim toată nerușinarea și stricăciunea politice ungurești, a asupritorilor cari numai cu astfel de mijloace își mai pot menține stăpînirea. Arma lor e teroarea, argumentul lor papricașul, »dragostea« lor pentru alegători se numără în arginți sunători. Simțirea lor pentru popor e în pungă nu în inimă și încrederea poporului o vacă de țîrguială. D. Tagányi nu se poate întrece cu candidatul român în hărnicie, în curățenie de simțire, în iubirea pentru popor, dar crede să-l întrecă cu banii, singurul punct unde e într'adevăr mai tare ca d. Goldiș.

Iată pentru ce la Radna avem doi candidați cari intrupează cu cea mai mare desăvârșire lupta celor două popoare. De o parte un bărbat întreg în cea mai deplină accepțiune a cuvîntului, sufletește și trupește o mîndrie a neamului său, harnic convins, luminat, energic, un cuvîntător neîntrecut în parlament ca și în popor, românește ca și ungurește, călăuzit și transfigurat de lumina unui mare ideal, o pildă pentru ai săi, o teamă pentru vrășmași. Și în fața lui una din nenumăratele exemplare de duzină ale feudalismului lacom de stăpînire, fără ideal, avînd în gând o singură simțire: încrederea stupidă în atotputernicia banului, în suflet cu disprețul poporului

care pentru el e un simplu cu drept de vot» cari trebuie papricaș și cu băutura, nu

Nu două persoane numai, poare și două concepții, dom se vor ciocni în luptă titanică, nicăiri contrastele nu se ivesc ca aici. Dacă Tagányi va învîna lui va fi îndoii: a cucerit un dest'ăbălat poporul românesc — și asta-i ținta lui. Dacă d. nădăjduim, va cuceri mandatul din biruințele cele mai frumoase înălțătoare și rădnenii ca și mulțămitori pentru succesul său va fi cucerit din nou un cerc dat unul din luptătorii cei mai parlament.

Dumnezeu să-i ajute!

Un salut presei române Severin, România, ni-s'a trimis telegramă:

Tribuna

Profesorii liceului »Traian« Severin, întruniți cu familiile la prilejul sărbătoririi zilei de 300-ului liceului, salută cu dragoste și simțională fraților de peste Carpați izbîndă luptătorilor neamului.

3 Maiu, 1910. Elena Pârșcov creția Paulian, Sofia Mateescu, Suțana Munteanu, Paraschiva Ana Resmeriță, Dimitrie Horvâț, P. Munteanu, Dimitrie Iotta, C. D. Mateescu, Tudor D. Ștefănescu, P. Pârșcoveanu, N. Herescu, Gh. Dondol, G. Opreșcu, E. Marinescu, I. Niculescu, I. Dorob, Resmeriță, Al. Bărcăcilă, T. Coste St. Paulian.

Augusto Lèrici a tălat paginile *Flacărilor* și a celit vre-o două balade. După o săptămîna Giovanni se duse la cafenea și văzînd pe Lèrici îl întrebă ce ideile are despre criza ministerială.

Augusto răspunse:

— Versurile d-tră sînt foarte drăguțe; în curînd o să scriu.

Intr'o zi, Clarice l-a văzut cu cartea în mîna și l-a rugat să l-o împrumute.

— Trebuie să fac o recenziune despre versurile acestea — zise Augusto — și acum n'am vreme. Ți-o împrumut bucuros, ba chiar te-aș ruga pe d-ta care ai atît de mult bun simț să mi scrii cîteva impresii asupra versurilor acestora. Pe urmă eu, dacă mi dai voie, voi cerceta și voi iscăli articolul. Tot așa făcea și Victor Hugo cînd prietenii îi cereau vre-un articol.

Clarice s'a roșit de plăcere și de modestie, și a luat volumul.

Sosise Aprilie, și cu el sosise la San Silvestro și Giampaolo, de vacanția Praștelui. Lericl la prezentat poetului Albieri. Cei doi tineri se împriete nîră repede, se întăleau des și și spuseră idelle și speranțele lor. Intr'o seară Giovanni aduse un volum de *Flacări* prietenului său, care-l primi cu bucurie, și zise:

— L'am văzut eri, la o domnișoară, o prietnă a mea.

Se roși puțin. Giovanni nu răspunse, dar băgase de samă că ori de cîte ori întăleau pe Clarice, Giampaolo o saluta cu deosebită atenție. Intr'o zi vorbind de *Flacări* poetul se plînsese de tăcerea presei italiene și de critică.

Giampaolo zise:

— Crede mă pe mine, cartea ta este foarte grea să l faci critica; este prea serioasă și de un gen nou. Tăcerea presei lți face cinste.

Și după o clipă, a adăogat:

— Să-ți spun ceva, dar să rămăie între noi: domnișoara Clarice te admiră foarte mult, are foarte mult bun simț, însă nu este obișnuită, și se găsește cam incurată. M'a rugat pe mine să l fac o dare de samă despre materia poetică și despre spiritul cărții tale. Dănsa pe urmă va scrie un articol, va adăoga ceea ce crede...

— Prea bine. l P'ai făcut?

— Nu încă... Mi-e cam greu. Căci uite, eu acum te cunosc atît de bine în cît nu pot să fac o deosebire între gîndirea ta toată și între caracterul particular al cărții tale. Despre acest lucru tu nici odată nu mi-ai vorbit îndeajuns.

Giovanni Albieri își luă un aier de nepăsare:

— Ce vrei?... Pentru mine, tot ceea ce am pus în ea, este un lucru

— Tu ar trebui să mi faci un seară, cînd n'oi avea nimic de lucru așa cum și o veni părerile tale, în sînt tu crezi că este damn de spirit despartale. Eu în urmă voi complectea, voi introduce, cîteva ajective...

— Adică, să fac eu articolul?

— Nu, nu; dar o însemnare, pe Eu adaug ceva, domnișoara iar va și surizind zise:

— De altmintrelea, chiar dacă ai scrie l... Tot așa făcea și Victor Hugo d lui cereau să scrie despre ei.

Chiar în seara aceia Giovanni a scris gine de aprecieri și de intenții, atît de atît de calde, în cît Giampaolo lăsa

— Articolul acesta este cea mai mare dire a cărții tale. Ar fi păcat să l scrie numai introducerea și pe urmă l voșoarei.

— Te rog să n'o faci! O să scrie scrisul.

— Nu te teme: îl voi copia eu. Nu eu de răs.

Giampaolo l'a copiat tot cu mîna

Cel mai bun, cel mai practic, cel mai ieftin
CHIAG pentru în-
chiegarea
laptelui —

Preparat pe cale chimică din cele mai curate rânze de vițel. Pentru bunătaea, folosirea practică, precum și pentru curețania lui primesc garanție. În Ungaria mai ieftin, și în calitatea cea mai bună să poate căpăta la

Pálfi Márton, Fényes
Kraszó-Sző
Mustă, preț courant și îndea
losire ori unde trimis gratuit
La comandare rog a Vă provoca

Congresul preoților români din Macedonia. Vara aceasta se va întruni la Bitolla un congres al tuturor preoților români din Macedonia. Spre a nu da prilej la neplăceri din partea maghiarilor turcești, preoții și fruntașii românilor macedoneni au hotărât ca la acest congres să nu se discute decât chestiuni privitoare la biserica română din această provincie.

Comitetul de inițiativă al acestui congres, în fruntea căruia stă d. Hossu Longin, a invitat pe toți fruntașii bisericii române de pretutindeni să ia parte la desbatere. Asemenea a fost invitat și poporul din Macedonia să-și trimită reprezentanții la congres. Tema principală din program este chestiunea liturghice și decretarea limbii românești în limbă oficială în biserică.

Macedonia sânt patruzeci de biserici românești, la cari servesc 63 de preoți. Aceștia toți vor participa la congres. Pe lângă aceștia au fost invitați și câțiva preoți din România și Ungaria.

În cazul când părintele Murnu dela capela românească din Budapesta va lua parte la acest congres, dânsul va fi ales președinte al congresului. Având în vedere solidaritatea care domnește între românii macedoneni, congresul promite a fi cât se poate de impozant.

Agitator achitat. Din Budapesta ni s-a telegrafiat că înalta curte de casație a decis în discuție apelul d-lui Francisc Hossu-Longin împotriva sentinței Curții cu apel din Târgul-Murășului, care îl condamnase pe d. Hossu, pentru agitație, la 1 an închisoare și amendă de 1000 de coroane. **A achitat pe d. Hossu Longin, admitând motivele invocate în apel, anume că articolul trimis nu cuprinde agitație.**

Curtea de casație a declarat în același timp că are dreptul să intre și în discuția chestiei dacă articolul cuprinde sau nu agitație.

Sentința aceasta a produs în cercurile literare senzație, fiindcă e cel dintâi caz în care Curtea de casație casează într'un proces de agitație o sentință judecând în favoarea acuzatului.

Augat nici o Introducere, a rupt manuscrisul și a dus copia domnișoarei.

Clarice i-a mulțumit din suflet, a copiat articolul cu scrisul său frumos și a doua zi dimineața l-a dus lui Augusto Lericci, scuzându-se că nu a putut să facă un articol cum se cade. Lericci i l-a citit cu un aer important și zise:

— Iată domnișoară: îl iscălesc și-l trimet directorului așa cum este.

Dar răs gândindu-se, ca să nu-l trimeată scrisul pe o altă mână, îl copie în grabă și l trimese la ziar.

Întâlnind pe Giovanni Albieri îi zise:

— Măne o să apară în »Vocea« un articol al meu asupra frumoaselor tale versuri. Nu, nu; te rog să nu-mi mulțumesci, căci mi-e teamă că nu am întrevăzut bine intențiile tale artistice!

Giovanni Albieri a cumpărat douăzeci de numere din »Vocea Dreptății«, a pus unul în cartoful preparat dela început, a trimis celelalte nouă spre-zece pretenilor săi și a început iar să aștepte gloria.

Din italienește: I. Th. Allan.

Convenția comercială austro-română. În palatul baroului comercial din Viena, consiliul Industrial a ținut ieri o ședință, în care președintele, Weisskirchner, a rostit o vorbire mai lungă despre relațiile economice ale monarhiei și, între altele, a făcut și declarația, că convenția comercială cu România nu s'a putut pune în aplicare până în prezent din cauza situației politice din Ungaria. Speră însă că actualul ministru de comerț al Ungariei, Hieronymi, credincios declarărilor ce-a făcut în vorbirea sa de program dela Pressburg, va face totul pentru realizarea cât mai grabnică a rezultatului mult dorit.

Honț face spirite. »Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt« din Sibiu, înregistrând știrea despre cel mai nou dar al marelui mecenat Vasile Stroeșcu, află de cuviință să adauge comentariul următor:

»Bucuria în cercurile românești din Arad — cum scrie »Tribuna« — e nespus de mare. Lumea se felicită reciproc și femeile nu mai știu ce să facă de emoție.»

Honț vrea, pe semne, să fie cu spirit și dovedește numai că e lipsit de bun simț și... lung, lung, cit o prăjină.

O revistă slovăcească despre broșura unui scriitor român *).

Conducătorul ziarelor ungurești, cuprinse de șovinism furios, e »Budapesti Hirlap«, care se află în posesiunea unui șvab maghiarizat: Rákosi Jenő. Articolele sale de fond atacă zi de zi, în modul cel mai pătimăș și mai josnic, națiunile nemaghiare ale Ungariei. Numerii de Duminecă au spre scopul acesta, o rubrică deosebită, intitulată »Valuri politice«, care este destinată exclusiv politicii îndreptate contra națiunilor nemaghiare. Redactorul acestei rubrici este cunoscutul ziarist Jancsó Benedek. Acest »scriitor« lucrează în timpul din urmă la »întărirea ideii de stat maghiar și a unității Ungariei« în așa fel, că de pe câmpul vast al istoriei adună toate grobianitățile, toate legendele obraznice și calomnioase, toate însemnările și comunicările proprii a vătămă până la sânge demnitatea națională și conștiința națiunilor nemaghiare. Însemnările sporadice adunate astfel le comunică, acoperindu-le supt masca unui istoriograf obiectiv, dându-le o importanță semnificativă morală și reticând, că literatura istorică cuprinde față de acestea însuși mai multe date și amintiri istorice, cari servesc drept îndemnuri pentru o legitimă conștiință națională și pentru o mai mare cinste a națiunilor insultate de el. Numitul »publicist« își cultivă știința aceasta în detrimentul tuturor națiunilor nemaghiare, dar mai cu predilecție și-o îndreaptă împotriva românilor.

În timpul mai recent a scormonit prin lucrările scriitorilor bizantinți Kekamnenos din secolul al XI-lea și Lavincus Chalecondylas. Din lucrările acestora a scos tot ce poate fi insultător pentru români.

Acest soi de »activitate literară« a șovinistului maghiar îl desvălește anonimul român Justus, în broșura sa, în mod strălucit. Mai întâi arată dlui Jancsó, că lucrările istorice, pe cari le citează, ori nu le a citit, ori dacă le a citit, scoate din ele citate, pe cari

* Un prieten al ziarului nostru, d. D. Vavro Srobar ne comunică următoarea recenziune, apărută în revista slovăcească lunară »Slovensky Obzor« din anul 1907 Nr. 5 (Maiu) pg. 315—316. Fiind în această recenziune vorba de cunoscuta broșură istorică polemică a unui scriitor al nostru (Dr. I. Lupaș) aflăm de potrivit a o aduce și la cunoștința cititorilor noștri. N. R.

le falsifică intenționat. Tot, ce ar putea să atenueze aceste expresiuni, orice cuprinde lucruri necongruente cu tendința dlui Jancsó, e omis pur și simplu din partea acestuia. Cu un cuvânt prin citate și prin fapte Justus a dovedit, că d. Jancsó a falsificat istoria.

Dar broșura aceasta n'are intenția de a polemiza cu istoria falsificată a dlui Jancsó. Ci prin lucrarea sa, autorul voește numai să arate publicului maghiar netrebnicia acestui soi de activitate literară și politică. Această procedură trebuie să trezească în fili națiunii atacate tendința de a căuta, și în istoria celor ce-l insultă, asemenea ineptii sau cel puțin opinii nedrepte, isvorite din concepții unilaterale sau interese personale. »Căci unde se poate afla pe rotogolul pământului o națiune, din a cărei istorie să lipsască cu desăvârșire știrile asemănătoare celor date de Kekamnenos despre români?«

Și ca să nu răsune vorbele acestea în pustiu, Justus citează pentru maghiari, cuvânt de cuvânt, nu din 2 autori a la Kekamnenos, ci dintr'o legiune întreagă de autori, între cari ne întâlnim numai cu scriitori preocupați din vechime, ci și cu savanții cei mai însemnați ai timpurilor recente. Incepând dela cronicarii Italiani Lutprand și Regino, cari vorbind de maghiarii lui Árpád, spun, că înspăimântați de cruzimea lor, cei din Europa apuseană se rugau zilnic lui Dumnezeu, să i păzească de săgețile ungarilor: »Ab Hungarorum laquilis defendas nos Domine!« Caracterizări îngrozitoare ne dau despre maghiari și bizantinul Porphyrogenitus și episcopul Otto din Frelsingen.

Dar în colorile cele mai întunecate îl înfățișează Italianul Marino Sanuto. Nici cântecul studenților din Praga din secolul al XVI-lea nu e măgulitor pentru maghiari. Păreri similare au despre maghiari mai mulți scriitori și din timpul mai nou. Astfel scrie despre ei d. ex. francezul Suarés (»Voce l'homme«). Tot asemenea și germanul Franz von Löher în lucrarea sa: »Die Magyaren und andere Ungaren«, apărută în Leipzig la 1874. La urmă autorul citează și din cartea contelui maghiar Széchenyi: »A magyar akadémia körül« (1842) din cuvânt în cuvânt următoarele: »Trebule să avem superioritate de asimilare. Da însă dispun oare de aceasta celce în loc de a căuta să se facă plăcuți și simpatici, lucrează numai de dragul formelor, ca niște vrăjitori, și fiindcă propun gramatica ungurească, fiindcă acată pretulindeni șinoare și împestritează toate cu roșu-alb-verde, cred că au vrăjit inimile și au cucerit mințile? Ori are superioritate de asimilare celce nu știe știma la plății lucrurile, pentru cari însuș pretinde știma? Ori înțelege măestria aceasta celce în loc de a ridica la sine în spirit cavaleresc pe eroicul său adversar, îl apasă în mod păgănesc, fiindcă luptă pentru neamul din care face parte, cu acelaș însuflețire cu care însuș luptă pentru al său — și nu se sfiește a murdări renumele adversarului cu bănuielei josnice?«

Citatele din ceilalți scriitori le-am omis cu voia, fiindcă pe cărările lui Jancsó nu vrem să urmărim nici măcar într'o referadă ziaristică. Ca să-l vedem pe Jancsó în toată goliciunea sa, autorul spicuește și opinii favorabile românilor, din lucrările unor scriitori, pe cari Jancsó îi cunoaște, dar în favoarea românilor nu-l citează nici odată.

Întreagă broșura e un duș excelent pentru creierul inferbântat al dlui Jancsó și al tovarășilor săi. Că a fost destul de chibzuită și de un efect

FABRICA DE OBLORNE JALUSINE DE ESSLINGEN CONTRA KAZELOR SOLAR SI STORURI RONA ERNO BUDAPEST TELEFON 24-95 ZABELLA UIC 7-47 TELEFON 23-48

admirabil, se poate constata și din faptul, că deși broșura a apărut de 4 săptămâni, până acum nici Jancsó nici altul dintre ziaristii maghiari, n'a îndrăznit a-și ridica cuvântul împotriva ei*).

Archiducele Francisc Ferdinand despre România.

— O convorbire cu moștenitorul nostru
de tron. —

Un informator al »Corespondenței Române« a fost primit mai zilele trecute de-un funcționar superior din Viena, care avuse misiune de a însoți pe A. S. Imperială Archiducele Francisc Ferdinand pe drumul dela Marchegg la Conopist, cu ocazia întoarcerii sale din România, după vizita făcută anul trecut Curții regale. În conversațiunea între acel înalt funcționar și informatorul »Corespondenței Române« a venit vorba despre impresiile A. S. Imperiale primite din România.

»A. S. Imperială — a zis acel funcționar — mi-a făcut onoarea în decursul drumului a mă agrăi și a sta de vorbă cu mine, căci precum se știe, înaltul prinț este în privința aceasta foarte democrat. Mi-am permis a adresa A. S. Imperiale întrebarea, că ce impresii aduce din călătoria sa din Orient? A. S. Imperială mi-a răspuns:

»Din Orient tocmai nu vin, ci din România. Deși după situația sa geografică, România este socotită ca aparținând Orientului, multe bune și frumoase se pot învăța din acest mic Orient«.

Deoarece nu cunoașteam România decât din cărți și din gazete, n'am cutezat să întind conversația cu A. S. I. asupra raporturilor din această țară ci m'am mărginit a repeta acum în formă rectificată, întrebarea de mai sus și a zice: »Cari, sânt dar impresiile Alteței Voastre Imperiale primite în România?»

»Numai cele mai bune în toate privințele a fost răspunsul.

»Poporul român este o rasă nobilă și nu numai ca rasă, ci și ca suflet, fiindcă are peste tot simțiminte nobile. Românul are un caracter al său propriu în toate privințele: el a știut ca din elementele culturii franceze și germane să-și făurească o cultură care cu drept cuvânt o poate numi a sa proprie. Și țara are un caracter particular și anume, unul foarte favorabil.

»Ea dispune de un pământ foarte roditor și este bogată în comori miniere, ca petrolul și sarea. Cultura se desvoltă încet, dar în mod sistematic și în pași siguri. Mai ales surprinzător e, că România ca țară pronunțată agricolă are și o industrie remarcabilă«.

Ca om de specialitate ce mă țineam, mi-am permis a face aci observarea că România s'ar mulțumi și cu o industrie mai modestă, adică cu o industrie care ar corespunde trebuințelor țării; dar archiducele n'a găsit de cuvânt a mă aproba în vederile mele, ci a replicat din contra următoarele:

»Cu o industrie mare și bună România

*) Observăm, că de mai multă vreme pare a fi dispărut cu totul din »Budapesti Hirnap« rubrica »Politikai hullámok«. (N. R.)

poate să devie o Belgie în Orient, căci ea are spre acest scop toate mijloacele, și are mai mult decât atât, adică cea mai bună ocaziune a primi acest rol. Cu industria sa, România poate străbate fără concurență până în China și nimic nu o împiedică ca să devină stăpână a comerțului levantin.

Nu m'am putut reține să fac observațiunea că cu anevole România va ajunge la o dezvoltare mai mare a industriei după ce, precum spun gazetele, ovreii ar fi în această țară persecutați și fără ei, cari sânt apostolii comerțului și industriei, progresele pe aceste terene vor fi imposibile.

Archiducele a binevoit să-mi răspundă următoarele:

»Aceasta nu tocmai. Eu n'am văzut peste tot în România un ovreiu. Industria română este, precum am aflat, în mâini românești, germane și franțuzești. Dar lucrul cel mai bun care îl are România este armata; însă pe d-ta acest capitol nu te interesează, fiindcă nu ești soldat.

Cu aceasta convorbirea a luat altă direcție..

Scrisori din București.

Procesul lui Jelea. — Ziarele jidănești și transilvănenii. — Reorganizarea mănăstirilor.

București 6 Mai v.

La 11 Mai se va începe la curtea cu jurați procesul asasinului Jelea Stoenescu, care în seara de 8 Decembrie a atentat la viața primului ministru al României, d. I. C. Brătianu. Din partea ministerului a fost designat cu apărarea inculpatului d. avocat Nicolae Otescu. A mai cerut să i-se dea permisiunea de a l-apăra pe asasin și avocatul W. A. Macedonski. Cererea acestuia n'a fost însă admisă. Un ziarist a avut o convorbire cu apărătorul lui Jelea. Iată interesantele declarațiuni ale d-lui Otescu:

»Sarcina pe care mi am luat o de a-l apăra pe Jelea în fața Curții cu jurați este destul de grea. Studiarea voluminosului dosar lmi va răpi o mulțime de vreme. La început Jelea declarase că n'are nevos de apărător. Cu ocazia întrevederii ce am avut o cu el, s'a arătat însă mulțumit. Mi părea bine că m'a recunoscut. Am făcut armata la acelaș regiment, eu fiind voluntar, iar el sergent«.

Di Otescu mai spune că atentatorul reprobă fapta sa nesocotită. El nu-și justifică cu nimica actul lui. Vorbele lui au fost: »Nu știu, nu-mi pot nici eu explica ce a fost cu mine în aceia zi« Asasinul susține că n'a avut complici. Convingerea d-lui Otescu este însă că Jelea făcea parte dintr-o organizație al cărei scop era uciderea primului ministru. Nu vrea însă să-și trădeze complici.

»Această tăcere este foarte expicabilă. Jelea e un tip de nevropat. E slab și foarte impresiionabil. Tocmai de aceea se pare că autorii morali ai asasinatului s'au folosit de dânsul. El e supț impresia sugestiei și de aceea tace. Sper însă că el va vorbi în curând«.

Inițierea partidului politic naționalist democrat a făcut ca întreg puhoiul jidovesc să sară ca mușcat de șarpe. Ziarele ovrești au atacat în mod trivial pe acela, cari au luat parte la debateri. Unul dintre aceste ziare a pus pe un nenorocit cu numele Misirlin, un biet imbecil, care nu l în stare să redacteze două propozițiuni, să semneze o serie de infamii la adresa domnului Iorga.

Alt ziar jidovesc *Progresul*, este un fost negustor de halne binstein, zis și Petreanu, ne mi să atace, înjură acum pe românii cari au felicitat pe congresiștii la a perclunatului.

»Transilvănenii noștri sânt ce semii; era deci firesc ca la întem de sf. Gheorghe al d-lor Iorga sească adeziunile Transilvănenilor.

Și nu numai n'au lipsit, dar a roase.

Astfel, Cehan, redactor la »Tri a telegrafiat că »Intâitul congres răsăritul unei epoce glorioase pe mănesc«.

»Tinerimea română« din Cluj a stolilor vremii nouă, omagii și piară jidoviștii!»

»Din Sălștea-Sibiului a venit o 21 de semnături și cu textul izbândă deplină idellor naționaliste rma capetele de balaur ale străpitor«.

Ne oprim aci cu citațiunile.

Dacă mai trebuia o dovadă de adevărat al partidului naționalist am dat o«.

Interesant. Nu-i așa? Dar de aceste lăpădături ale omenirii drept dicta și nouă celor din Ungaria care trebuie s'o avem față de frați când mă rog atâta imperlinență de vizi, cari azi ar trebui să populeze Doftana? Suntem antisemiți când unei lupte sfinte? Dar, dacă anume de aci le dictează jidanii, să nu-și obrăznicia le merge și la noi.

Organizația de până acuma a mize stre numai corespund spiritului vreme astăzi cerințele. Fiecare om tr buie mul rând folositor societății. Iar că nu s'au pătruns de acest adevăr și că rostul lor este de a sta departe și a se ruga. I. P. S. Metropolitul dovei, în dorința-i de a da o nouă vieți monacale din România, a reții mănăstirilor dela Neamțu și dieze organizarea mănăstirilor și gărilor din diferitele țări ortodoxe.

Cei doi stareți s'au întors acum raport detaliat asupra celor văzute mănăstiri din Basarabia și Rusia. tiri sânt niște adevărate reședințe de del, cu gospodării admirabile, cu călugării lucrează, iar venitul este al menii nu are voe a avea nimic Curățenia și disciplina este de aplată. De remarcat este că moztăținut anul trecut un mare congres unde s'au luat hotăriri însemnate la modernizarea vieții din mănăstiri.

În România în primul rând se nizarea mănăstirilor de călugări. Ciora lasă mult de dorit. N'au nici venită, nici voința de a fi folositor. La mănăstirile de călugărițe sânt pe atelere de cusături și țesături la mănăstirile Zamfira și la cea sânt măestre numite anume pentru călugărițe confecționarea acestor cu motive curat românești.

Dar credem că rolul călugărițelor să se mărginească la atâta numai.

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FER
Weismayr Fer
Timișoara, centru, strada

Campania electorală.

Vărsare de sânge.

pare că nici noul guvern nu înțelege stătea alegerilor altminteri decât o înțelegere guvernului de mai înainte — pentru a se putea prezenta în fața țării, — cu sau fără știrea lui, — și să nu puțin importă — zi de zi se săvârșesc cele mai mari ilegalități, urmate aproape de-a pururi de vărsări de sânge.

Știu că însuș șeful guvernului nu poartă o vină directă în aceste vărsări de sânge, dar este răspunzător că dă comitatele pe mâna administrației corupte. Terorizările și vărsările de sânge de acum se vor răzbuna mai devreme sau mai târziu.

Dela delegațiunea comitetului central electoral.

Deoarece zilnic primim vești din acele comitate electorale unde minoritățile românești nu au pus candidatură națională, care este o desăvârșită desorientare față de interesul alegătorilor români, delegațiunea noastră în conformitate cu manifestul electoral al comitetului central, atrage atenția tuturor conducătorilor din comitate și cercurile electorale la următoarele directive:

Fiindcă guvernul în toate nuanțele sale poate considera ca dușman declarat al vărâșului vot universal, egal și secret, membrii partidului național român nu pot nu li-se permite supt nici un cuvânt, text sau motiv a vota cu candidații guvernului.

De aceea sânt invitați, în conglăsuire cu membrii conferinței electorale din Sibiu, a se declara cu aceia dintre candidații opoziționali, care se declară aderenți ai votului universal, direct, egal și secret. Dintre partidele opoziționale au preferință social-democrații, apoi fracțiunea Justh.

Aducându-i-se delegațiunii la cunoștință cazuri concrete, se invită alegătorii aderenți ai partidului nostru din cercul Aleșd Begaszentgyörgy, să sprijinească pe candidații fracțiunii Justh, iar alegătorii din cercul Reghinul-săsesc, încât nu s'ar afla un candidat opozițional, cu programul votului universal, nefalsificat, să observe ținuta pașii.

Abateri dela acest ordin al delegațiunii electorale vor fi considerate ca infracțiuni de disciplină de partid.

Vărsare de sânge la Bozovici.

Din Bozovici ni se telegrafiază:

Adunarea electorală convocată la Rudăria, unde candidatul național al cercului Caransebeșului Dr. Aurel Vlad avea să-și rostiască vorbirea de program, a fost oprită. Mille de oameni adunați ca să-l asculte pe înflăcăratul nostru candidat au fost împrăștiate de jandarmi. Foarte mulți alegători au fost răniți de baionete, între cari câțiva grav. Terorism enorm.

Până în momentul când încheiăm numărul n'am primit alte amănunte.

Consfătuiri cu Mangra?

Ziarele din România publică următoarea telegramă, datată din Oradea-mare, 17 Mai n.:

»Părintele Vasile Lucaciu a sosit ieri aici și a conferit timp îndelungat cu părintele vicar Vasile Mangra. Este vorba de o transacțiune pentru ca românii să nu intre divizați în campania electorală.

Telegrama aceasta a fost transmisă presei din România prin »Corespondența română« din Budapesta.

Lupta din Iosășel.

În 15 I. c. Almay Olivér — încunjurat de coțeșii lui din comuna Almaș, cu care pretutindea se mândrește, și cari fiind bine plătiți și adăpați îi urmează orbii, — a îndrăznit să vină în comuna bravă Buteni, pentru a desfășura programul guvernamental.

Nu l-a reușit însă, deoarece bravii butinceni l-au primit și l-au tractat cu »abzug« și cu fluierături, — încât a fost silit a se depărta rușinat fără nici un rezultat.

În adevăr, a fost un spectacol admirabil, a vedea o demonstrație așa frumoasă, a vedea vorbind pe un candidat la cocișii lui și la oamenii aduși din satul său, ca și când nu le-ar fi putut spune vorbirile acele citite de pe hârtie în satul lor, numai i-a adus aici să vadă, cât îl uresc butincenii, ca apoi după rezultatul obținut, să se lapede și ei de el.

Notez, că s'a aflat un tras-impins de notar penzionat român, care s'a oferit la dl Almay să-l recomande poporului, dorind a umbla în hinteul cu domnu »Mare«. — Să-i fie rușine!

Din Făgăraș și Arpaș.

Alegătorii români din ambele cercuri electorale dovedesc că sânt conștienți de drepturile și chemarea lor. Între țărani nu se găsește nici un singur trădător, deși administrația desfășură un terorism brutal. Astfel au fost suspendați din postul lor, — fiindcă țin la candidații naționali — primarii din Scorei și Viștea. Inzadar! Invingerea trebuie să fie a noastră.

Contra-candidatul d-lui Dr. Vaida, fostul solgăbirău al Arpașului Urdea, și-a început »turneul«. Mai bine ar fi făcut, dacă ar fi stat acasă, căci nimeni nu l-a primit, ba unde s'a arătat, oamenii au fugit de el ca de ciumă și l-au huiduit.

Contra-candidatul d-nului Dr. Șerban, Werner Gyula, a sosit Luni la Făgăraș, fiind primit la gară de jidani și ungurii Făgărașului, în frunte cu vice-spanul Bele.

De altfel candidatul Werner a fost primit cu multă răceală. La banchetul, care s'a dat în cinstea lui, n'a luat parte aproape nimeni.

În legătură cu aceste »Gazeta Transilvaniei« comunică următoarea »suspendare electorală:

Invățătorul Ioan Berescu din Făgăraș, redactor al »Țărel Oltului«, a făcut, precum știm, întreg turneul electoral cu domnul Dr. Vaida-Voevod și Dr. N. Șerban, candidații partidului național, pentru cercurile din comitatul Făgăraș. Ca să con-

trabalanseze influința acestei participări mai ales asupra învățătorimel, s'a răspândit intenționat vestea de cătră cel interesat, că l e ușor a face turneul, căci și așa e suspendat. Ne având aceasta falmă rezultatul dorit, comisiunea administrativă (!) l-a și suspendat (!?) Sâmbătă în 14 Mai. Oare comisiunea administrativă l-a pus în post ori conzistorul arhidiecezan? Sau comisiunea adm. din Făgăraș vrea cu tot prețul să nu-și peardă renumele de — »Dummer...?

Trălască Dr. Suciu!

Din Celca ni se telegrafiază:

Candidatul justhist al cercului, fostul deputat Korda Bandi, a renunțat la candidatură în favorul candidatului naționalist Dr. Ioan Suciu, recomandând tuturor alegătorilor să-l sprijinească pe candidatul partidului național-român.

Situația lui Mangra e foarte critică, deși se săvârșesc în interesul lui tot felul de terorizări. Invingerea candidatului nostru național e aproape sigură.

Cadidatură națională în Pecica.

Precum aflăm delegațiunea comitetului electoral în ședința sa ținută azi dupăamează a fixat și în cercul Pecichei candidatură națională, designând pe dl Dr. Aurel Novac, care și la alegerile trecute a adus sacrificiul acesta pentru cinstea steagului național.

Delegațiunea luând informațiuni precise a constatat cu deosebită satisfacție că svornurile răspândite despre d. Dr. Aurel Novac, că d-sa ar sprijini candidatul guvernului, cu cari a fost sedusă și buna noastră credință, nu sânt decât niște răutăcioase calomnii, cu cari s'a căutat a se discredită ireproșabila conduită românească a dlui Novac.

Pentru a împedeca o demoralizare a alegătorilor noștri de acolo, unde ei trebuie să aleagă ori între candidatul guvernului, ori între un român renegaț, care s'a lăpădat până și de religia sa, delegația s'a decis să facă apel la sentimentele naționale ale d-lui Novac, rugându-l să primească candidatura.

Nădăjduim că o va și primi și aderenții partidului nostru de acolo se vor grupa cu însuflețire pe lângă steagul național.

O declarație.

Stimate dle redactor! În cercul electoral al Diciosărmăntinului se zvonește, de o parte, de niște români răutăcioși și invidioși de succesele obținute prin pășirea mea hotărâtă în luptă electorală, de altă parte, de alți români timizi de-a veni cu candidatul național român la urnă, că eu în ziua alegerii am să trec cu toți alegătorii mei în tabăra kossuthistă. Acest zvon plin de răutate și invidie, nu numai că nu-l adevărat, dar e și ridicol și nici în cea mai mică măsură nu-l serios, de oarece se știe, că noi sântem organizați și eu de capul meu fără știrea comitetului național român nu-mi pot duce alegătorii în tabăra nimăru. Să fie încredințați românii cel îndoelnic, că eu și atuncia mă duc până la sfârșit, dacă voi avea chiar și numai un singur alegător. De altfel rog pe toți frații mei români de bună credință, să nu asculte de cel cu apucături, cea ce accentuez și la fiecare adunare cu prilejul vorbirilor mele de program.

Primiți vă rog etc. Cu distincă stlmă: Dr. R. Boila, candidat de deputat al cercului Diciosărmăntin.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela Székely și Réti fabricanți de mobile în Marosvásárhely,

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din:

2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toaleta în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului.

În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

Politica de mandate.

Primim următoarele:

Dle Redactor! Cu privire la articolul »Politica de mandate« publicat în Nr. din 14 Mai a. c. al »Tribunei« referitor la ce se spune despre cercul Năsăudului, vă dau următoarele lămuriri, ca să se vadă, că nu comitetul central electoral a renunțat la mandatul din acest cerc:

Cercul electoral al Năsăudului cu 50 comune are de fapt (după scăderea celor morți și absenți) 1041 alegători, dintre cari 569 Români, iar 472 străini, o majoritate de voturi românești dar de 97. Aceasta e cu mult prea neînsemnată pentru a putea lua lupta în cerc cu șanse de reușită, după ce din alegători ce-l puțin 100 lipsesc dela alegeri, iar cam atâția în urma raportului de dependență, în care se află ca funcționari, primari, notari (neamintind preoți, profesori, învățători cu ajutor dela stat), votează cu guvernul. Prin urmare pe lângă cea mai mare încordare de puteri partidul nostru probabil rămâne în minoritate cu o sută voturi.

Un număr de alegători din Năsăud au înaintat la comitetul central electoral petiție, în care au cerut să se pună candidat național în cerc în persoana subsemnatului. Comitetul prin delegațiunea esmisă în urma acestei petiții mi-a impus să iau lupta în cerc. Cum însă candidaturile, după concluzul conferenței din 5 Aprilie a. c., sânt de a se stabili în înțelegere cu comitetele locale, am cerut ca hotărârea aceasta să se transpună la comitetul din Bistrița.

Acesta în ședința de Vineria trecută a hotărât de a ruga comitetul central electoral, »ca de astă dată să abstea dela intențiunea de a pune candidat al partidului național român în cercul Năsăudului și în acest senz să modifice concluzul, prin care la cererea alor 21 alegători din Năsăud s'a impus dlul Dr. V. Onișor de a lua lupta în cerc«.

Această hotărâre s'a înaintat la comitetul electoral, unde se află și motivele concluzului adus.

Cum se vede din aceste, partidul național (comitetul central electoral) n'a renunțat la cercul Năsăud. Lămuririle privitoare la celelalte cercuri amintite în articol cred, că le va da conducerea comitetului.

Rog publicați aceste informații.

Bistrița, 16 Mai 1910.

V. Onișor.

O întâmplare.

Primim și publicăm cu cea mai mare plăcere întâmplarea dela vale:

Onorată Redacție! În numărul 97 dela 5/18 Mai a. c., între știrile aduse la rubrica »Campania electorală«, supt titlul »Dezertori?«, ni-se aduce acuzația că Dumineca trecută, venind candidatul guvernamental al Radnei, Tagányi, la Bărzava a fost așteptat la gară de mai mulți ticăloși, în frunte cu învățătorul Gheorghe Pleș și preotul Vasile Popovici din Bărzava și apoi după ce însăși On. redacție își arată neîncrederea față de aceasta acuzație, când zice: »Știam pe dd. Pleș și Popovici între aderenții cei mai înfocați ai partidului național«, adaugă »așteptăm lămuriri de urgență«. Cu permisiunea On. redacției venim deci să răspundem următoarele:

În viața noastră întregă n'am citit o acuzație mai nedreaptă decât aceasta. Faptul ce ni-se atribuie este o scornitură demnă de acela care a avut cutezanța a debita despre noi o asemenea calomnie. Declarăm că am fost și vom fi ceea ce trebuie să fie fiecare preot și dascăl de inimă:

români cu trup și suflet și oameni totdeauna la postul nostru de onoare.

Trăiască Vasile Goldiș!

Bărzava, la 19 Mai 1910.

ss. Vasile Popovici,
preot român.

ss. Gheorghe Pleș,
învățător român.

Regretăm că am putut să cădem jertfă unei regretabile mistificații, ce privește atitudinea totdeauna la înălțimea bunului exemplu a d-lor Popovici și Pleș.

Din cercul Diciosânmartinului.

După ce s'au ținut două adunări grandioase la Celate de Bălă și Sâncel, fiind de față mii de români, unde și-a desfășurat programul candidatul de deputat naționalist Dr. Romul Boila, a început turneul prin cerc. Pretutindeni este primit cu mare însufiețire. Trebuie remarcată îndeosebi purtarea bravă românească a preoților și a juzilor comunalii români cari toți sânt la culmea chemării lor. De sine se înțelege, că sânt și români rătăciți. Durere.

În locul prim trebuie să amintesc pe judele comunal din Bozlaș Dumitru Ștef, un om fără un pic de simț românesc. Acest om, nu știu din a cui bani, îmbată zilnic pe alegătorii români și îi prepară pe calea aceasta, pentru cine — nu spune dar de bună samă, că nu pentru candidatul român, căci românii de aici duc o luptă cinstită, cu arme cinstite, în rândul luptătorilor români nu vezi oameni beți. Numitul Dumitru Ștef e dușmanul declarat a tot ce-i românesc. Urăște biserica și școala și nu mult îi mai lipsește până să se lapede de limba, legea și de neamul lui. Ce i uscătură să piară; numai ceilalți români cinștiți și buni să se ferească de el. Feriți-vă de el alegătorii români din Bozlaș, căci vă duce pe căi greșite, vă îmbată în contra cauzei românești cu banii lui luda!

O tristă figură de român este bogătanul Ioan Șerban din Dămbău, care își batjocorește neamul prin aceea, că la porunca dată de curatorul spitalului din Săn-Mărtin, s'a alăturat la candidatul guvernamental »munist« Sándor János. Val de capul lui. Face la poruncă totul contra neamului său. Români buni din jurul Dămbăului și din toate părțile ferți-vă de acest om uitat de sine, care a avut suflet și inimă să facă neamul de rușine.

Mai sânt două figuri triste românești din comuna Cipău, doi frați rătăciți Petru și Vasile Socaciu, doi copii al bunului român Pavel Socaciu. Dacă ar ști tatăl lor, că feciorii la porunca domnilor din sat și-au promis volul candidaturii de deputat kossuthist, s'ar întoarce în mormânt, neavând mai mult odihnă. Români ferți-vă și de aceștia, ca i au uitat, că sânt fiii neamului românesc.

R.

Făgăduiele lui Șeghescu.

Mai mulți alegători din Comoriște au adresat »Luptei« o scrisoare, în care se descopere făgăduiele prin cari Măria Sa Șeghescu vrea să momiască alegătorii români din cercul Oraviței. În scrisoare, între altele, se zice:

»Făgăduiește la fiește-care cite-o licență de birt, că vezi Doamne, Cirturile fericesc comuna, — așa gîndește d-lui ca popă. Noi însă îi zicem, d-le, dacă ai gânduri curate, fericește poporul pe altă cale, și nu cu înmulțirea birturilor.

La un pirlit i-a și cîștigat licența, care umblă acum prin beutură să vîneze la suflete. Bravii comorișteni însă îi vor ști da de cap.

Un alt pirlit cu numele Iacob Gîrboni, ca să-l știe tot natu, care mai anii trecuți era naționalist înfocat, conducător și așazicînd primul în comună, prin momeli, licență de birt și cite toate, și-a pierdut cinstea, omenia și a rămas înaintea oamenilor un porc. Feriți-vă oameni buni de un astfel de smintit.

Alt mijloc de cîrșire al d-lui Șeghescu este, că promite licență de puști, pe care o capătă ori și care becheri, numai să voteze cu d-lui.

La unii le promite scăparea feciorilor dela cătănie și oamenii aceștia sînt atît de proști, încît se lasă ademeniți de făgăduiele lui, dar amar se vor căi la urma urmelor, cînd din toate făgăduiele acestea se vor alege cu pierderea cinstei și a omeniei. Oameni buni, fiți treji, nu vă lăsați păcăliți, că e în joc cinstea voastră!

Nu e mai mare pagubă ce o poate suferi omul, decît atunci, cînd își pierde cinstea, caracterul lui, și cînd se face vînzătorul fraților lui. Datorința fiește-cărui român cinstit e să-și îndrepte pe fratele lui, care a apucat pe căi greșite. Să o facem strigînd cu bucurie: trăiască Dr. Ioan Nedelcu!

Din Reghin ni-se scrie:

Trei domni din Reghin: Harșia și Dr. Ioan Popescu, și Iosif Popescu, surprind azi aici cu un »Aviz« tipărit, pe public, recomandînd călduros daților guvernamentali în colu pe ce motiv? »Subscrișiți conducătorilor din comitatul vă recomandăm scl.« De ce conforme stipulațiunilor conferenței o singură vorbă în scurtul aviz de lămurire a direcțiunii »roșu-alb-verde«, ce fătăle pe Harșia?!

Dacă sânt în conglăsură cu român, de ce pe »Aviz« nu se Ioan Popescu, ca președintele tens românesc, cum Iscălea înainte un alt aviz dat de conducătorilor satelor spre a nu se angaja?!

Se impune urgent o lămurire toare pentru românimea întreagă. E vremea să fim odată sinceri comitatul acesta.

Un alt corespondent ne scrie rea partidului guvernamental din parte și acești trei români, dintre Harșia a fost ales președinte (ale președînți) și Dr. Ioan Popescu partidului guvernamental.

Așteptăm lămuririle acestor domni ne putea declara.

INFORMAȚIUNI

A R A D, 19 Mai

Un patriot român

— Vasile Stroiescu —

Pentru acel cari nu mai cred în și în dragostea de propășire a faptele lui Vasile Stroiescu vor fi o desmințire a credințelor lor pesiste.

Boerul acesta care mai eri a parte din averea lui pentru scopuri din Transilvania, care azi iar vârsă coroane pentru aceleași scopuri, e amintește acele frumoase fețe de lăsat cu limbă de moarte atâtea nele celor săraci și pentru alina lor suferinzi.

În familia lui Vasile Stroiescu, — de a împărtăși și pe cel avutul lor — nu sânt de ci foarte dese.

Bătrânul Stroiescu a lăsat ministe de culte 200.000 de ruble, mai bine de milion de lei pentru construirea drale române în mijlocul Bucureștii că zicea acest boer basarabean:

»Ceea-ce ne unește pe toți românii risipiți pe pământ, e credința și văzînd că în Capitala României un locaș al lui Dumnezeu, mare să fie catedraia întregului românesc. Banii aceștia stau la Casa școlilor nu s'a gândit să urmărească gândul sarabean. Poate de aceea și moștenitorii întors privirile dela noi și au acelora cari cu mai multă dragoste primi-o.

Văduva lui Stroiescu are în Bălșilor din Basarabia un spital

igenice, unul din cele mai frumoase spidn Basarabia, în care se adăpostesc mil de tavi în fiecare an. Intreținerea acestui spital în sarcina acestei bune femei, care e so- de mamă de toată populația vecinășă mo- pe el.

radiția aceasta în familia boerească a Stroes- de a face bine arată cât a rămas de româ- că și de patriotă simțirea în inimile membri- el și nici civilizația și prigonirea rusească, înstrăinarea de aproape o sută de ani a Ba- blei dela sora ei Moldova, n'a făcut să se labe în inimile acestor români dragostea lor neam.

lumele lui Vasile Stroescu și al tuturor eștilor să ne fie scump și să fie o pildă ace- cari bogați ca și el ar putea să dea avutul pentru ridicarea neamului și ușurarea su- telor fraților lor.

»Ordinea«.

Părerăa lui M. Eminescu despre dl. Olăe Oncu. În anul 1874, pe când era M. Eminescu student universitar în Berlin, fu rugat de partea dlui Maiorescu, pe atunci ministru de instrucție publică, să-i recomande câțiva români ardeleni, potriviți pentru a ocupa o catedră la universitățile din Tara-Româ- nescă. Eminescu recomandă, între alții, și pe Nicolae Oncu, pe care se vede, că îl cunoștea aproape. Credem, că va interesa nu numai pe Oncu, ci și pe toți cei cunosc — și cine cunoaște pe acest vrednic fruntaș? — felul, la aprecia Eminescu pe d. Oncu în tinerete. De la reproducem aici din scrisoarea lui Eminescu publicată în »Convorbiri Literare« din Aprilie (1910) partea privitoare la d. Oncu, în textul ori- ginal german:

Herr Nicolaus Oncu hat seine Staatsexamina Wien gemacht, Nationalökonomie in Bruxelles erlernt und kennt verschiedene venere Sprachen. Englisch, französisch, italienisch und magyarisch. Weiss sehr viel und studirt mablässig, jedoch — roth. (La Eminescu cuvântul acesta semnifică de liberal cf. articolul intitulat »Rosii în Eminescu: «Articole politice» București ianuarie 1910, pp. 86 - 90.) Wenn nicht roth im geistlichen Sinne, so haite ich ihn jedoch für allgemein ehrgeizig und alle ehrgeizigen sind liberal, weil das der linzige Standpunkt ist von dem aus sich alles ererbte Vorrecht negiren lässt. Der Professor jedoch (der Gegenstand kann seiner Wahl überlassen bleiben, weil obwohl kein Polyhistor doch vielseitig) wäre er nuschätzbar. Gegenwärtig befindet er sich wahrscheinlich in Kőrös-Bánya (Kőrös-Bánya). Jedenfalls als besonnen und ungemin gewissenhaft sehr zu empfehlen, wenn man von einigen politischen Schruller absehen will.

De aici rezultă, că d. Oncu se află în tinere- tale sale în relații de prietenie cu Eminescu. Ca să credem, că va avea chiar scrisori de ale poetului sau amintiri despre viața lui de student. Dându-le acestea publicității, dl. Oncu ar contri- bui desigur cu unele amănunte prețioase nu nu- numai pentru biografii lui Eminescu, ci și pentru ale altii.

— Procesul manuscriptelor furate din redacția »Tribunei«. Sânt aproape doi ani de când s'a făcut un furt de manuscripte în redacția noastră cu scopul de a proba guvernului ca un corpus delicti, că articolele în cari se combătea pe vremea aceea cu violență ingerințele guvernului în autonomia bisericii noastre, erau scrise de părintele Ciorogariu. Manuscrisele au și ajuns liferate de români, în mâinile guver- nului trecut, care îi intentase părintelui Cio- rogariu, un proces disciplinar, finalizat abea acum de curând sub guvernul actual.

Chestiunea acestui furt de manuscripte formează substratul unui proces intentat de cunoscutul Koszta János, contra fostului nostru redactor responsabil Constantin Savu, proces care urma să se desbată azi înain- tea tribunalului din Arad. Fiindcă însă din- tre martorii principali nu s'au înfățișat dnii Constantin Burdea și Dr. Teodor Botiș profesor seminarial din Arad, procesul s'a amânat.

Procesul, care promite desvăluiri senza- ționale, va avea loc în decursul lunii vii- toare.

— Un dar al Majestății Sale. Pen- tru victimele incendiului din Przemylblau Majestatea Sa împăratul a dăruit 500 de coroane.

— Bancnote românești false în Bulga- ria. Din Sofia se mai anunță: Afacerea cu banc- notele false, după ultimele cercetări ale autorităților, e în legătură cu aceea de acum un an. Atunci, au fost descoperiți trei făptași; ceilalți însă n'au renunțat la întreprinderea lor, ci au format un consorțiu de 20 inși, cu un capital de 10.000 lei, și au continuat falsificările, mu- tându-se, spre mai marea siguranță, într'altă lo- calitate, și anume Stani-Make (Bulgaria de Sud).

Ieri a mai fost arestată o domnișoară, Stefa- noff, implicată în afacerea falsificărilor, având misiunea de a imprăști bancnotele false.

Pentru mai bunul mers al cercetărilor, autori- tățile refuză să divulge presei mai multe amă- nunte.

— Omăt în țara fără iarnă. De câteva zile în Roma și împrejurimi a început să ningă din greu și Crivățul uria sălbatic purtând troieni de zăpadă. Gerul e aspru și foarte simțit de italienii obișnuiți cu vara eternă. Pometurile au fost ni- micite cu desăvârșire și paserile — mai ales rân- dunelele — se prăpădesc cu grămada.

— Două milioane în drum. În co- muna Moorfleth, câțiva kilometri departe de Hamburg, doi țărani au găsit în drumul mare o geantă umflată de hârtii de stat și alte valori, cam două milioane. Se crede că cel ce a pierdut banii ar fi un automobilist dar păgubașul încă nu s'a arătat.

— Foloasele ce aduc vulcanii. Ziarul pa- risian »Eclair« se ocupă într'un articol mai lung cu foloasele ce aduc vulcanii în timp de liniște în raport cu pagubele enorme cauzate de erupțiile lor. Astfel spune că ultima erupție a vulcanului Etna a atras în Sicilia 70000 de vizitatori, și so- cotind ca fiecare dintre aceștia să fi cheltuit un minim de 75 de lire, suma totală a banilor lăsați în Sicilia se urcă la 505000 de lire. La acești vi- zitatori de ocazie se mai adaugă și vizitatorii cari anul întreg petrec în insulă numai ca să vadă vulcanii. Mai mari foloase aduce însă Vezuviul căci banii încasați dela vizitatori în fiecare an se urcă la milioane de lire și venitul acestor erupții întrece cu mult pagubele pricinuite. Chiar vulca- nul mai puțin cunoscut de pe Insulele Liparice, Stromboli e un punct de atracție pentru vizitatori. După socoteala ziarului »Eclair« venitul în acea- stă insulă se urcă la 250000 de lire în fiecare săptămână când e sezonul vizitatorilor.

— Biciuirea unul escroc. Pe una din stră- zile principale a Neapolului a avut loc zilele tre- cute o scenă cu totul neobicinuită. Spre seară când toată lumea leșse la plimbare o grupă de câțiva oameni înarmați cu nuele atrăgea atenția publicului. În mijloc era un om înalt și uscățiv, gol până la mijloc, cu mâinile legate la spate și cu o tăbliță legată în gât, pe care era scris:

Așa pălesc escrocii. În fruntea grupului mergea unul care îi striga în gura mare păcatele săvir- șite și fiecare din cei cu nuelele îl ardeau câte una. Implicinatul de durere și rușine răcnea ca din gură de șarpe țipând după ajutor. Nimeni nu s'a găsit însă să-l apere ci toți petreceau pe so- coteala lui până când a venit poliția și l'a dus pe toți la secție.

Escrocii era ziaristul D'Erco, care folosin- du-se de puterea ce a avea în mână a vrut ca să înșele dela o societate trei mii de lei. Dar l-au prins și l-au legat cobză, făcându-l de ris pe stradă.

— Nenorocirea unor plutași. Din Alecsandrovsk vine știrea că patruzeci și șapte de plutași fiind apucați de curentul valurilor Dniproului au fost isbiți de niște stânci și s'au înecat toți.

— Din București ni-se scrie: La întrunirea de Duminică a partidelor conservatoare, cari au pornit împotriva guvernului liberal o campanie de răsturnare, a luat cuvântul și șeful junimiști- lor, d. Petre Carp, pentru a face, între altele, ur- mătoarele declarații opodictice:

»Vol veni la guvern mai curând decât credeți. Pentru aceasta vă comunic că trebuie să vă pre- gătiți de alegerile generale cari vor fi în curând... Alegerile generale nu le va face nici Brătianu, nici Take Ionescu, nici Petre Carp, ci le va face țara, președinte al consiliului de miniștri fiind Petre Carp«.

— Șapte ani la pol. Căpitanul Ralph Amm- dsen se pregătește să facă o mare expediție la polul nordic. La începutul anului viitor va pleca cu vasul »Fram« — care servise și lui Nansen — din San Francisco, însoțit de treisp ezece ma- teloți norvegieni, și se vor exila de bună voie în înghețurile nordului pentru șapte ani de zile. Că- pitanul va lua direcția Insulelor Gieberiene din nordost, trecând prin strimtoare Behring. După socoteala lui crede că va trece peste polul nord și cu ajutorul aparatelor de gaz ale corăbiei sale va acosta în partea ostică a Groenlandei. Scopul căpitanului e să facă o inspecție minuțioasă a nordului și debarcând în diferite regiuni cu apa- rate noi și încă nefolosite de alți exploratori să studieze curențele de aer, clima și marea și să facă măsurătoarea exactă a terenului.

— Arși de vii. În temnița minelor de cărbuni a societății Rotefeder din America a izbucnit focul și treizeci și șase de negri au ars scrum. Societatea închiriasse negrii dela stat. Focul a fost pus tot de ei, căci credeau că în învălmășeala ce va produce incendiul vor putea scăpa. Un fugar a fost împușcat de santinelă.

— Caruso ca erou dramatic. Teatru Scala din Paris va insera în curind în reportorul său o comedie în care eroul acțiunii e tenorul Ca- russo, numele acestei comedii e »Carusso și mâna neagră« iar subiectul e luat de pe vremea când a petrecut la New-York și primea scrisori dela societatea mâna neagră.

— Un nou tablou al lui Bellini. În re- vista »Rasenna d'arte« din Milano, contesa Guido Cagnola atrage atenția publicului asupra unui nou tablou al pictorului Bellini, descoperit în muzeul »Poldi Pezzoti«. »Se știe că pe urma acestui geniu al picturii au rămas numai puține tablouri și talentul său se desfășură în plin avânt aproape exclusiv numai în schițele sale păstrate în muzeul din Londra și Paris. Cu atât mai in- teresant e deci acest tablou, care reprezintă o Madonă cu pruncul în brațe, pe un câmp în- verzit«.

A fost restaurat de profesorul Cavenaghi și acum strălucește în plina splendoare ca și în ziua cea dintâi. Un tablou al pictorului păstrat la Louvru se aseamănă foarte mult cu acesta.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofoaen, la **FALKIMRE** se pot procura cu plătere în rate

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoare

Cu stimă: **Falkimre, Koltosár, str. Deák Ferencz nr. 30.**

Și se crede că asupra originalității acestuia nu mai încapă nici o îndolală.

— **Rectificare.** Pe colecta doamnei Sabina Opreanu din Cenadul sârbesc, de Cor. 42.20, contribuind și donatorii de mai jos, cari din greșală au rămas ne publicați cu ocaziunea publicării listei de contribuire. Prin aceasta rectificăm.

Sava Blaj, Cenadul sârbesc	— — — —	20
Gavria Târziu	» — — — —	1.—
Anton Dan	» — — — —	1.—
Gheorghe Barna	» — — — —	40
Lazar Tocaniță	» — — — —	1.—
Gheorghe Isacu	» — — — —	1.—
Sabina Oprean	» — — — —	1.—
Victor Deciu	» — — — —	2.—
Pavel Hărlău Dobrești	— — — —	2.—
Octavian Oprean, Dobrești	— — — —	1.—

— **Testamentul politic al lui Eduard.** În cercurile diplomatice din Copenhaga se afirmă că regele Eduard ar fi lăsat un testament politic, prin care se stabilesc unele directive relativ la politica Angliei. Regele Eduard îl roagă pe urmașul său să mențină convențiile ce le a încheiat dănsul cu unele dintre puterile continentale, să păstreze și față de puterile triplei alianțe o atitudine corectă și să conducă politica externă în conformitate cu principiile ce contribuie la menținerea păcii.

Regele și-a exprimat adeseori speranța că va sosi timpul când toate puterile europene se vor ocupa cu succes de rezolvarea chestiunii de-sarmării.

— **Un proces curios.** La tribunalul din Viena e așteptată cu multă încordare sentința într-un proces deosebit. Asume un proprietar din Graz avea o priveghitoare, care cu ziua odată — după cum îi e firea — s'a pus să cânte. Lucrul a mers bine, până când un vecin cu nevricale l'a reclamat la poliție pe cuvânt că nu poate dormi de cântecul priveghitoarei. Aici slăpănușul a fost condamnat să-și închidă priveghitoarea, în casă. Dar acesta a apelat sentința și așa a ajuns cu procesul la Viena și tocmai pentru o priveghitoare, pe care atâși poezi o cântă.

— **Un spital în flăcări.** Un spital din Bailien a fost izbit de fulger, și cele două pavilioane au fost prefăcute în cenușă. Incendiu a produs o spaimă teribilă între bolnavi. Într-un pavilion erau interrați alienați cari văzând pericolul au sărit pe fereastră și-au dispărut fără de urmă. Pentru salvarea femeilor s'a dezvoltat o muncă uriașă, căci numai cu mare greu au putut să le scoată din flăcări.

— **Președintele Fallières.** Duminecă se lansase știrea că ministrul Fallières ar fi murit subit, atins de apoplexie. Știrea a fost repede desmințită, dar după cât se vede nu era chiar lipsită de temelie, căci de fapt președintele în decursul dejunului și-a pierdut cunoștința, și a căzut de pe scaun rămânând câteva clipe în nesimțire.

— **Rectificare.** În nrul 67, de Mercuri, al jurnalului nostru, în articolul »Avere românească periclitată«, pasajul al 3 lea din urmă este a se citi: »prin contribuirea de taxe dela 4975 de membri plătiți, crește mereu din an în an cu suma de circa 50.000 cor.«, — și nu 5000 cor., care din greșală s'a tipărit.

— **Curs de muzică.** Pentru domni învățatori cari ar dori să devină conducători de cor, la insistența mai multor colegi m'am decis a ține un curs de muzică, pe un timp de 6 săptămâni și anume: din 23 Iunie, până în 4 August sf. n. Reflectanții să se adreseze învățătorului Ștefan Ștefu, în Ecșka, Torontál m.

— **Necrolog.** Ni-se scrie: Petru Iorgovan, din comuna Biniș a reposat la 10 Mai, în vîrstă de 22 ani. Reposatul a fost un talentat student în medicină, de care atât părinții căși și toți căși l-au cunoscut au legat mari speranțe. Ca stipendist al fondului Gojdu, li-s'au dat puțință părinților de a-l studia, căci fără de acest ajutor sărmanii lui părinți cari sânt niște bieți olari, nu-i

putea asigura mijloacele de trai. Cruda și nemi-loasa moarte l-au răpit însă în etatea cea mai frumoasă, lăsând părinții, rudeniile, amicii și cunoscuții în jale nespuse. Înormântarea lui a avut loc la 12 Mai, în cimitirul din Biniș. La înormântare au luat parte mai mulți preoți și învățatori din împrejurime precum și alți intelectuali.

Odihnească în pace!

— **Mulțămă publică.** Cu ocaziunea petrecerii din Șiria, aranjată de meseriași români din Șiria a doua zi de Paști au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Dr. Ștefan C. Pop 20, Axente Secula 16, Dr. Iacob Hotărân 10, Dr. Emil Monța 10, Mihai Lucuța 4, Constantin Puticiu 2, Teodor Borha 2 cor. și Ioan Socaciu 2 cor, cărora le exprimăm pe aceasta cale mulțumirile noastre. *Comitetul aranjator.*

Alegerile parlamentare ne îndeamnă la luptă națională. Multă însulțire ni se vestește de pretutindenea, deci cu așa ocaziuni cuvine-se să ne aducem aminte și de unica firmă națională F. A. Degan din Fiume (Postofic 163) care alăturarea de iubiiții noștri deputați, luptă pentru înaintarea comerțului, și ne duce vestea departe în țări străine. El trimite în pachete și saci paștali de 5 kgr. franco și vămuit și mai multe mărunțișuri. Are cafea fină 1 kgr. cu 1 fl. 20 (2 cor. 40), tea, stafide, mandule, orez, rișcaș, smochine, etc. etc. Cine îi cetește catalogul românesc, (pe care îl trimite gratis la cerere) află multe lucruri frumoase și poate cunoaște sinceritatea acestui renumit și solit comerciant român.

Care a văzut portul de mare Fiume, poate observa că ce mult trebuie să lupte fratele nostru cu concurența străinilor și oare noi să stăm nepăsători și să nu-l înțelegem?

Ce bună ocaziune ți-se dă iubite cetitor a-ți procura marfa pentru sărbătorile Rosaliilor dela dănsul, căci l'ai încuraja mult, văzând că-i stăm prețui năzuințele. Mulți fruntași de-ai noștri comandă dela dănsul, deci apelăm și vă rugăm cu insistență să l'aprijiniți — multor români le-a dat el informațiuni și mai vărtos pentru locul de cură Abbazia!

x **La croitoria universală.** I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cisnădiei Nr. 30, Telefon 172. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu și, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebita atențiune asupra reverențelor preoțești, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se pregătesc în timp foarte scurt.

Cronica socială și artistică.

Teatru în Tuștia. Cu prilejul adunării »Reuniunii învățătorilor gr-cat. din ținutul Hațegului«, va avea loc o producțiune declamatorică teatrală în localitățile d-lui Berger din Tuștia, Duminecă, la 29 Mai n. Se va juca »Grănișorul«, dramă populară în 2 acte de I. Velovan. Inceputul la orele 8 seara. După producție — danț.

ECONOMIE.

Plata grânelor din Aradul-Nou

9 Maiu 1910.

S'a vândut azi:

grân 300 mm.	10.80—	11.80
orz mm.	6.10—	—
ovăs mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
păpușoi 400 mm.	5.80—	5.40

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 6 Maiu 1910.

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul.

Orlu nou	
De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albei — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Bănățanesc — — — — —	26 » 40

De Bacica — — — — —	24
Secară de calitate I. — —	14
Orzul de nutreț, calitate I. —	14
Ovăs de calitate I. — — —	14
Cucuruz — — — — —	11

BIBLIOGRAFIA.

La Librăria »Tribunei« se află de

B. P. Hașdău: »Ursita«, rom. 2 cor. + 10 fil. porto.

M. Sadoveanu: »Povestiri de secol«, cor. + 20 fil. porto.

Zotti Hodoș: »Poșta bund« cate. Partea I și II à 3 cor. + 10 fil.

»Din bibl. Minervei« à 30 fil. + 5 cor.

Nr. 79 N. Cekhov »Nuvele«, Traducere de N. Pandelea, Vol. Dunăreanu.

Nr. 80 Prof. Dr. Petrini Galati: »Tratatul general al Sifilisului«, Traducere de N. Pandelea, Vol. Dunăreanu.

Nr. 80 E. de Amicio. »Constantin Brâncoveanu«, Traducere de N. Pandelea, Vol. Dunăreanu.

M. Sadovianu: Crășma lui Moș, cor. 10 fil. porto.

Din biblioteca »Minervei« à 30 fil. Nr. 76. I. Boteni. În zile de vacanță.

Nr. 77. Iwan Turgenjeff: »Apele primăverii«, Traducere de I. Constantinescu, baia).

Nr. 78. I. Constantinescu, vol. II.

Redactor responsabil: Iuliu Glușă

»Tribuna« institut tipografic, Nichilă

„Wällischhof“

aranjat după sistemul Dr. L. Lauder, cu toate întocmirile moderne ale fizicale și dietitice (1 oră și jum. dela Viena) în regiune românească sănătoasă. Posta și telegraf.

Maria Enzensdorf

Cu deslușiri și prospecte stă la dispozițiunea și medicul șef al stabilimentului.

Dr. Marius Ștefu

Credit pe ipotecă, pe cambiu

și pentru oficianți

mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János

Telefon nr. 376.

Gulere și manșete mai frumos curățeste fabrica de spălat cu aburi — — — — — **UNIÓ** — — — — — Kluj—Kolozsvár, Ferencz József — — — — — Telefon Nr. 395.

Lucrările din provință dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

ANUNȚURIILE

se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribunei«.

ANUNȚ.

semenatul caut
candidat și un scrietor de avocat
praxă și versați în afacerile cărții
mare. — Doritorii de a ocupa aceste
ri să binevoiască a mi-să adresa deauna
comunicându-mi și condițiile. — Apli-
momentană!

Cu deoseb. stimă:

Dr. Ioan Hica, adv.
Hațeg — Hátszeg.

udarea mânilor!
udarea picioarelor!
udarea subțioarelor!

lează în decurs de o oră dacă folosim:
SUDORAN -ul

de a lui **MOLNÁR.**

epistolelor de recunoștință sunt aut nti-
de notarul public

im. de farmacist! Medicamentul »SUDORAN«
mandat dela Dta, vă mărturisesc, e bun și mi a
sit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S. P.
n. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt«
Sombathely. Nu pot întrelăsa ca să nu vă fie cu-
ent, că medicamentul d-tale »SUDORAN« con-
udării picioarelor și subțioarelor are efect sur-
izător și e nevătămător și cu conștiința liniștită
recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. înretr., R.
d. Die! Din »SUDORAN«, leac contra asudării
oarelor, mânelor și subsuorii am procurat în a
stu 3 persoane, și întrebându-i despre rezultat,
a lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățător, Gy.
d. Die apotecar Molnár! Răspunzând la cartea
e, am cea mai mare recunoștință pentru »SU-
ORANUL« d-tale Pentru că și eu am suferit în
re măsură de asudoarea picioarelor și după două
sage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții
și cu productul d-tale și te rog să-mi mai tri-
și 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas
stimă
G. K. ospătar S.

Die apotecar! Am primit »SUDORANUL«
mandat, contra asudării de picioare, mâni și sub-
oi. Credemă, că cine-l folosește după receta
scrisă, îl află de nep-eruit Cu stimă F. E. coafăr, F.
Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de pi-
are, mâni subsuorii, pregătit de d-voastră, are un
et atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună
opțiunță îl pot reco vanda nu numai celor din pa-
ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« in-
ce mult toate fabricatele străine, de cari m'am
osit până acum. Iți datorez u ultimă, că m'am
apat de boala neplăcută, Salut R. A. învățător A.

Se poate comanda la pregătorul:

Molnár János, apotecar în Szombathely.

Prețul unul flacon 1 cor. 30 fl.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

mai »SUDORAN« prov. cu marcă să se primească.

Josif Drăgan croitorie domnească
de moda engleză în
Oradea-mare — Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.
(Lângă prăvălia Czillér).

Cea mai avantajoasă sursă de cumpărat haine pentru
publicul din Oradea-mare, comit. Bihorului și din co-
mitatele vecine. Haine în rate avantajoase aran-
jate ca în străinătate. Executare specializată. Spe-
cialități de materii engleze, scoțiene și din țară după
cartea de modă și gust. Mare asortiment de veste
moderne. Comandele se execută prompt și conștiințios.

Reclama e sufletul comerțului

Cele mai ex-
celente instru-
mente pentru
săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile,
comunele, singuraticii: singuri pot
face săparea cu instrumentele mele.

— Primlucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pen-
tru împletitul de sirmă.

Catalog de prețuri trimit gratis și franco.

— Premiat la 6 expoziții. —

În atenția onoratului public!

Am onoară a aduce la cunoștința onoratului public, că cu
1 Aprilie 1910 am deschis un magazin de ciclote și mașini de
cuscut și un atelier de reparaturi, în Str. Foryay 20 (casa Guttm).

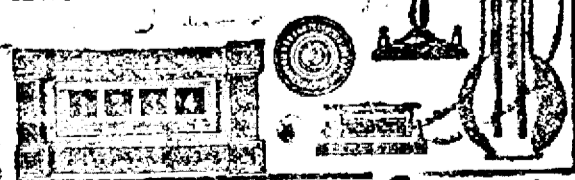
Aducând aceasta la cunoștința onor. public remarc că în urma
cunoștințelor mele sunt în plăcuta situație ca orice lucrări din ramul
acesta să le execut spre deplina mulțumire și pe lângă prețurile
cele mai convenabile. Schimburi și reparaturi se efectuează
teftin și conștiințios. Recomandându-mă atenției și bunăvoinței pu-
blicului, asigur că niziunța de frunte îmi va fi să-mi servesc clien-
tela culant, făcându-mă ast-sel vrednic de încrederea ei.

KAPPNER MOR,

electrotehnic

Arad, Str. Foryay (Casa Guttmann).

Se instalează soneril și telefoane pe
lângă garanție.

Caut

un candidat de avocat

Începător, eventual iurist cu praxă, ca-
rele posedă și limba germană. Cari știu
scrie cu mașina sunt preferiți. A se adresa
direct.

Dr. Lucian Georgevici
advocat Temes Rékás.

**S'au ieftinit
cărbunii.**

Care de acum își câștigă
sau abonează cărbuni și
cochs pentru iarnă, eco-
nomisește 25%!

100 Klgr. cochs de fa-
brică de gaz cor. 4.60.
100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Prusia
cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Jil c. 4.—.
100 Klgr. cărbuni de
lemn fără praf cor. 6.—.
100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțator
de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrică, mori precum și pentru
trierat expediez cărbunii de Prusia de
calitate cea mai bună.

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea
de sus a ghetelor, în asortimentul cel
mai mare, cu toată scumpetea se găsește
cu prețurile cele mai ieftine
în magazinul de pele al lui

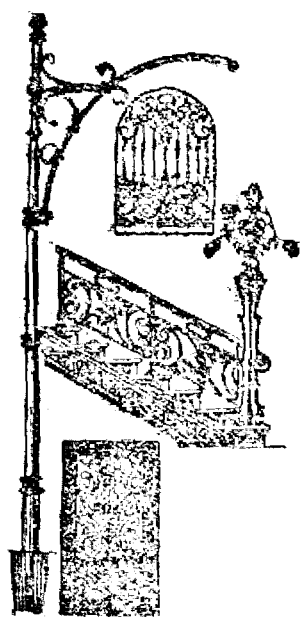
Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma
de recunoștință
în anul 1904.

Catalogul ilu-
strat a prețu-
rilor gratuit.

B. Bak Sándor

lăcătar și zidar specialist

Kolozsvár, Malom-u. nr. 16.

Recomandă vâртеje pentru ferestri sistem Szultsberger, sunt cele mai bune — reprezentanță pentru părțile ardelenе. In nou zidita fabrică se execută: tot-felul de lucrări de lăcătar, fiere pentru zidiri, compoziții de fier, gratii și lucrări de fier, etc. gratii și lucrări specialiste de faur. — Telefon nr. 508.

MEGYERI MESCH

văpsitor de haine, curățăto-
mic, broderie, și Institut
spălatul rufelor cu abur
ALBA IULIA Gyulafehérvár
Széchenyi-u. (lingă biserică)
Primește curățiri lucioase și
rășire de trusouri, albituri de
de masă și de pat, perdele și
lucruri din bransa aceasta cu
foarte moderate. Curățire și
torie chimică de tot-felul de
-pentru bărbați și femei, perdele
și le desface, apoi materii de
perdele, dantele etc., cu prețuri
— — — mai moderate.

ZOMBOR ȘANDOR ortoped și fabricant de instrumente medicale.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni medici, că am deschis în Oradea-mare—Nagyvárad Uri utca nr. 26, un atelier pentru instrumente medicale,

conform cerințelor moderne de azi, unde se pregătesc tot-felul de instrumente specialiste și albe mașini de bransa aceasta și primese și repararea, - ascuțirea, lustruirea și nichelarea acestora. — Pregătesc după cel mai nou sistem aranjamente de spital, mese pentru

operație și pentru examinare, dușuri pentru instrumente speciale și de ligat, precum și membre artificiale mașini orthopede pentru umblat și pentru îndreptarea corpului, etc. Comandele din provincie se execută prompt și conștiințios.

Dacă voți să cumpărați mezeluri și
— — din loc curat și pregătite gustos

Să vă adresați:

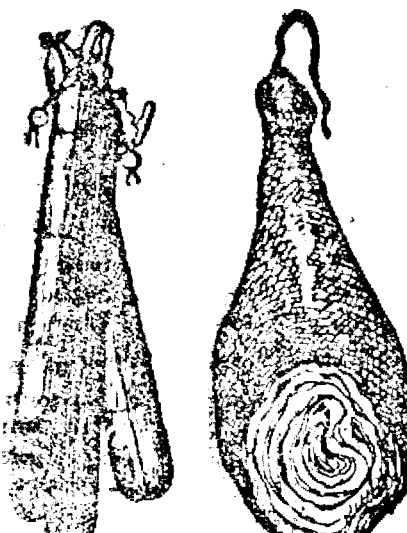
către fabrica de măcelărie și cărnățarie electrică (fond. în a. 1879) a lui

LÁSZLOCZKY TESTVÉ

CLUJ — KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 23. (Iparos)

unde se pot căpăta zilnic următoarele mezeluri:

Pariser	— — —	Cărnați șuncă	— — —	Galantin de
Crinolin	— — —	Rollai-șuncă	— — —	Mosaic
Extra	— — —	Rusesc	— — —	Picior umplut
Caș de carne	— — —	Rollut rusesc	— — —	Mortadella
Caș cu măeș	— — —	Paranen	— — —	Gothha
Cărnați p. vânători	— — —	Măieș rece	— — —	Mensel
Cărnaț cu sl. p. vânător.	— — —	Caș rece de măieș	— — —	Caș de limbă
Salamă de vară	— — —	Pastete de mai	— — —	Sângerele
Pastete de sânge	— — —	Rollui de pept	— — —	Limbă umplut
Caș de porc I	— — —	cu felorite umplături ș.a.	— — —	Rollui de carne
Caș de porc II	— — —	cu sânge, mai, limbă.	— — —	Galantin de
Caș de urechi	— — —	Tria de carne	— — —	Pastete de carne
Cartaboș negru	— — —	Cracovean	— — —	Pastete de carne

Comandele, atât cele
vință cât și cele din
execută prompt și la
neexcepționabilă.

Recomandăm preparate
prie, precum și șuncă de
și Praga, carne fiartă
albă, afumată, ardeată
pentru unsoare și unsoare
petă de porc.

Cărnuri proaspete
carne de vită, de vâșel
sngător zilnic carne
și de miel dimineața
6—1 și d. a. dela, B—

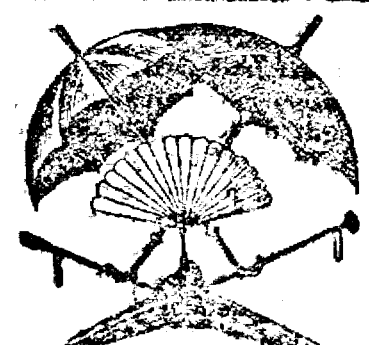
Artefactele de Granit și peatră de Var.

Knott József, Majdán.

- Prima fabrică Lugosă de Cement și Intreprindere pentru lucrări de Beton.
- Intreprinzător de clădire.
- Telefon nr. 119.
- Cancelaria Fabricii de Cement și clădire:

LUGOȘ, str. Buziașului, vis-à-vis de casa vamei.

Artefactele mele sunt aranjate cu cele mai nouă mașini sfărâtoare, prelucrătoare și Instruitoare de poatră și întreprind ori-ce lucrări de pletrărie în granit sau în platră de var. Pe comande furnizez în cel mai scurt timp pietrii și lespezi de peatră prelucrate. Lucrări de sculptorie se pregătesc după desemnuri cu cea mai mare punctualitate. Furnizez: bolovani, peatră cloplită, prund de granit și sfărîmături de granit pentru prunduire de drum, precum și la tot felul de lucruri de pardositor, pietrii de acoperit și mărginit.

Fabricație proprie

La o haină de primăvară sau vară se cere un cortel elegant și modern sau un en-tout-cas.

Firma:

Th. Schmid

Sibiu (Nagyszeben) Reispargasse
ofere cel mai bogat asortiment de modele admirabile și moderne frumoase, în execuție solidă, pe lângă prețurile mai ieftine. Serviciu solid. Reparaturile se fac ieftin și prompt.

HAEFER RICHARD GÉZA

Jăcătar tehnic,
Instalare de apeduct și canalizare în
strada Batthyányi Nr. 17.

Pregătește cordoane pentru râuri, trepte
balcoane, vetre de fier din fier făurit.

Atelier de instalare:
Pregătește țevi pentru apeduct. Jațuri
de miros. Pissoare, spălătoare, odăi
bale și aranjare de orice sistem
pentru încălzire centrală.

NOTATE! Mode de cogulare de autogen
automat cu ajutorul acetilului sau oxii-
dului, prin ce obiectele stricate pregătite din
fier, oțel, fier vărsat și aramă în modul
se pot repara ușor, conform scopului.

Atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea
pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

STENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mă-
lestru pietrar.
Central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate
proprii din: marmoră, labrador, granit,
sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszében, Fleischer-gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318.

Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

SCHMEREKE

Temeșvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14.

Atelierul este tot-felul de reparări și transformarea mo-
toarelor cu benzină, gaz și ulei brut, absorbitoare
de gaz, locomobile cu benzină și ulei brut și Arla-
n și terat. Bastimente cu benzină, pompe-motor.
Fabrică de fabricat ghiță. Montări specialiste de
mașini cu prețuri moderate, precum și reparări de
locomobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit
de articole tehnice. Filte magnetice. Unsoari. Material
de condensare. Arzătoare cu acetilen. Material
de instalări cu electricitate. Cereți catalog de
prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318.

Tot-felul de pâine bună de cartofi din Brașov.

STENTESCH VILMOS JÁNOS brutărie și pregă-
titor de alimente.
Brașov—Brassó, Közép u. 23. (Ó-Brassó).

Specialități de prăjituri: pesmet (biscuit)
de ovăși și grâu pentru sănătate, pâine lată
pentru diabetici, pâine de ovăși pentru
reconvalescenți, pâine Graham, prăjituri
cu nuci Graham, pâine de nuci Graham,
pesmet (zwieback) de nuci Graham, pesmet (zwieback) de alad
de nuci Graham, pâine fină și dură Graham pentru anemici
și suferinzi de stomac și pentru nutrirea
Cafea-caramel-cereale poame, extracte de nucă (unt de nucă).

Distins la expoziția internațională a bru-
tăriei în anul 1907, din Budapesta cu
medalia de aur și la expoziția interna-
țională de igienă din Paris cu medalie
de aur și cu dipl. de on. Catalog gratuit.

Specialități de prăjituri și pesmet (zwieback) de Brașov.

Sănătatea este comora cea mai prețioasă.

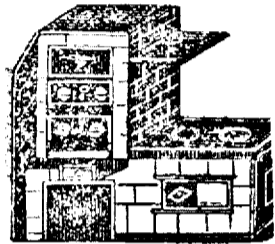
Prăvălie nouă de
ghete pentru dame și bărbați

Oradea-mare—Nagyvárad.

Colțul str. Rákoczi și Nagy Sándor. (Lângă Czillér).

Am muncit ca croitor în Budapesta și străinătate și mai în urmă am fost mai
mult timp conducător de prăvălie la renumitul pantofar **Ferenczi** din Cluj. În urma
experiențelor câștigate pregătesc neexceptionabil și cu prețuri moderate **ghete**
americane și franceze pentru bărbați, femei și băieți, mai pregătesc și **ghete ortho-
pede** conform ordinilor medicale pentru picioare bolnave, apoi cizme elegante (ciobote)
pentru vânători și pentru călărit. — La comanda din provincie este de ajuns trimiterea
unei ghetă folosite. — Rugând binevoitorul sprijin al on. public, sunt cu distinsă stimă:

PAROCZAY MÁTYÁS, pantofar.

Zorger György

Jăcătar artistic și pentru clădiri
Nagyvárad, Körös-utca 9.

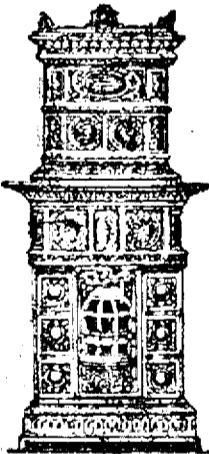
Pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca
scări, coridoare, cerdacuri, grillage,
căminuri, porți, ferărie pentru portale
și clădiri, deasemenea repararea și
prefacerea caselor vertholmiane etc.

aranjament pentru - rle de metal aranja-
măcelării și cășapi, mente pentru biserici
basreliefuri, strungă- in execuție splendidă.

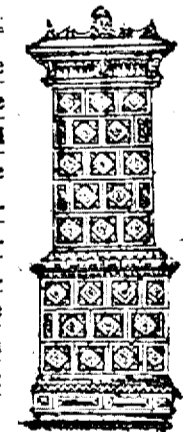
Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

Gustav Vilhelm prima fabrică de cup-
toare și figuri de ghips
înființată în anul 1862 și premiată în anul 1903 cu medalia de aur,

Nagyszében, Wagner-gasse Nr. 5.

Își recomandă bogatul asortiment de
cuptoare în cele mai moderne
culori și forme, totdeauna gravuri
ornamentale și sculptură în execuție
promptă și conștiințoasă. Se fac tot-
felul de reparaturi și reformări, înce-
pând dela 10 Cor., pe lângă garanție.
Clientela din Alba Iulia și provincie
dorind a o câștiga pentru totdeauna, va
avea favoruri în ce privește prețurile, atât
a cumpărături noi cât și la reparaturi.

In atenția onoratelor dame!
In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Reisper-gasse Nr. 7-9,
al doinei **Johanna Jekeli,**

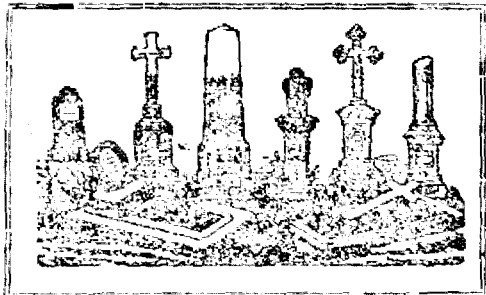
se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele
de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e
liberă și neobligatoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări;
pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit totfelul de reticole, genți
pentru dame, moderne și prima calitate.

RICHTER și ZEPENEUBISERICA-ALBĂ
— Szászka-ut 112. —

pietrari

— VÂRȘET —
Ferencz József-tér 23.

Recomandăm on. public din Vârșet și jurcele mai moderne

**MONUMENTE
MORMÂNTALE**

de granit negru șvedian, sienit, labrador, marmoră albă de Ruschița, trachit pentru cripte și pentru tot felul de zidiri.

Liferăm din piatrăria proprie tot felul de lucrări de branșa piatrăriei. Depozit de pietri de hotare.

SENZAȚIE!**Marele magazin de modă**

aranjat după modelul orașelor mondiale

a lui

Püspöky Miklós

Kolozsvar, Mátyás király-tér 20.

(In propria casă, edificată pentru acest scop).

= Secții deosebite. =

Modă bărbătească | Modă pentru copii

Modă pentru femei | Trusouri.

Rufărie, Pânze, Albituri.

Pentru atelierul meu de împletit ciorapi, primesc orice comande.

= Atelierul de fotografat a

Csizhegyi Sándor

Cluj-Kolozsvar, Piața Mátyás király-tér

(Lângă farmacia lui Hintz)

* * *

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în specialități pe pânze ori mătase cari prelucrare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj-Kolozsvar, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz.

Referindu-vă la „Tribuna” veți avea favor în

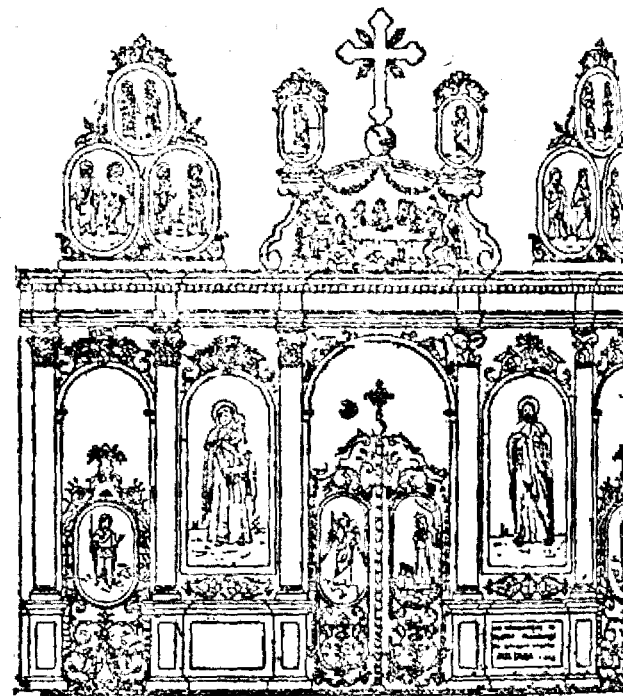
Fondată la 1870.

Fondat

— Edificator de altare și iconostase bisericești

Komáromi László

Rákospalota (I. Budapesta) Str. Főutca

Edifică și aranjază pe deplin:

altare, iconostase, icoane, statui, strane, amvoane, scaune (bănci) bisericești,

Renovez pe deplin, ori în parte bisericile pe prețuri foarte ieftine. Poftim pe ori-cine să binevoiască compara prelininarele mele cu ori-care din străinătate.

LIMONATA KRISTÁLY

se poate purta în buzunar, e cea mai ieftină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. - Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompușă în orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește

— fabrica de limonată Kristály a lui —

KERTÉSZ ERNŐ

— farmacist în SZABADKA, 103 Tr. —